

Seminář z českého jazyka

Charakteristika předmětu

Seminář z českého jazyka je vyučován v 7.-9. ročníku v časové dotaci jedné hodiny týdně.

Žáci budou po celou dobu výuky systematicky vedeni k soustavnému zvyšování jazykové kultury, jež patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Ovládnutí jazykových prostředků češtiny by mělo být pro žáky i základním předpokladem úspěšného vzdělávání v dalších oblastech, zejména při osvojování cizích jazyků.

Žáci získají pro život významné dovednosti spojené s mnohostrannou komunikací člověka v moderní společnosti (ústní a písemné vyjadřování ve vztahu k odlišným adresátům, schopnost vyjadřovat vlastní názory, vystupovat před lidmi apod.).

Cílem předmětu Seminář z českého jazyka bude soustavné vedení a zdokonalování v používání elementárních pravidel stylistiky v praxi a k utváření jejich čtenářského vkusu a trvalého zájmu o četbu.

Materiální zabezpečení

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách. Pokud to podmínky dovolí, jsou žáci děleni do skupin. Do práce žáků jsou začleněny návštěvy knihoven, práce s internetem a hlavně práce s knihou a různými texty. Velký důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností

Strategie pro naplnění klíčových kompetencí v 7. - 9. ročníku

kompetence k učení:

- vedeme žáky k procvičování a opakování učiva probíraného v hodinách českého jazyka
- nabídneme žákům škálu metod k procvičení získaných poznatků z českého jazyka
- klademe důraz na práci s textem a vyhledávání základních informací
- vedeme žáky k správnému a kultivovanému používání mateřského jazyka

kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k řešení problémů nejen samostatně, ale i ve dvojici či ve skupině
- učíme žáky k správné orientaci v jazykových příručkách a mluvnických pravidlech

kompetence komunikativní:

- dbáme na formu žákova písemného i mluveného projevu
- učíme žáky dodržovat stanovená pravidla pro písemný i mluvený projev
- vedeme žáky k přesnému, výstižnému vyjadřování a úhlednému písmu
- vedeme žáky ke procvičování čtení různých typů textů a klademe důraz na porozumění přečteného textu

kompetence sociální a personální:

- učíme žáky respektovat práci druhých, vést dialog, být tolerantní k názoru jiných
- vhodným způsobem podporujeme sebevědomí žáků, eliminujeme ostych při samostatných výstupech

kompetence občanská:

- seznamujeme žáky s naším literárním kulturním dědictvím

kompetence pracovní:

- motivujeme žáky k přípravě na vyučovací hodiny
- motivujeme žáky k zodpovědnému přístupu v hodinách cvičení z českého jazyka

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<i>odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji</i>	vytvoří otázky a odpovědi k přečtenému textu rozpozná podstatné informace třídí získané informace při práci s informačními zdroji dodržuje „etiku“ práce s informacemi (citace apod.) fakta vyčtená z textu rozebere v obsáhlejší rozsahu	kritické čtení a naslouchání práce s textem	
<i>využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát</i>	vyhledá v odborných textech, časopisech, encyklopediích, internetu základní údaje třídí je a písemně zpracuje napíše výtah, výpisky a porovná je cvičí čtení s porozuměním	výtah, výpisky, čtení s porozuměním	
<i>využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</i>	určí druhy vět užívá prostředky charakteristické pro jednotlivé věty definuje věcné významy slov vyhledá a vysvětlí rčení rozliší jednoznačná a mnohoznačná slova předvede využití citově zbarvených slov správně rozliší a použije citově	druhy vět podle postoje mluvčího otázky doplňovací a zjišťovací sousloví rčení jednoznačná a mnohoznačná slova odborné názvy synonyma	

	zabarvená slova	citově zabarvená slova	
<i>rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí</i>	vyhledává a určí základní větné členy a rozvíjející větné členy určí podmět všeobecný uvede příklady vyjádření přísudku vysvětlí přísudek slovesný a jmenný vyjmenuje druhy vedlejších vět správně využije jejich použití rozliší jednotlivé druhy vedlejších vět uvede příklady spojovacích výrazů nahradí vedlejší větu větným členem a naopak rozliší druhy přívlastků	věty jednočlenné a dvojčlenné (i s nevyjádřeným podmětem) rozvíjející větné členy druhy přísudku druhy vedlejších vět různé typy přívlastků	
<i>v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</i>	zvládne interpunkci ve větě i v souvětí definuje základní pravidla psaní velkých písmen předvede v různých pravopisných cvičeních znalost základních pravopisných jevů	psaní velkých písmen tvary jenž, jež různé pravopisné jevy shoda podmětu s přísudkem	
<i>formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</i>	vybere si k samostatné četbě literární text přiměřený věku čtenáře volně reprodukuje přečtený text shrne základní myšlenky přečteného literárního díla	výběr četby podle zájmu žáků a možností školní knihovny	

8. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<i>rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</i>	rozpozná manipulativní komunikaci zaujme k ní kritický postoj zpracuje úvahu na libovolné téma uplatní v ní vlastní zkušenosti, postoje a názory	jednoduchá úvaha	
<i>zapojuje se do</i>	vytvoří vlastní mluvnické cvičení	mluvnická cvičení na	

<i>diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu</i>	na volné téma obhájí svůj názor zareaguje na připomínky učitele nebo žáků dodrží pravidla komunikace a dialogu	volné téma	
<i>rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh</i>	uvede příklady slov s jiným významem než původním vyhledá a dokáže vysvětlit přenesená pojmenování ve frazémeh	slova získávající jiný význam	
<i>využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</i>	uvede příklady různých spojovacích výrazů vytvoří příklady vložených vedlejších vět roztřídí různé spojovací výrazy a využije je v textu	vložení věty vedlejší do vět hlavních interpunkce v souvětí správná komunikace	
<i>v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</i>	vybere z vět pravopisné jevy, určí je a umí použít zvládne pravopis lexikální, slovtvorný a morfologický aplikuje bezpečně psaní interpunkce v souvětí	pravopisné jevy - složitější věta jednoduchá souvětí spojovací výrazy	
<i>uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</i>	vyhledá v literárních ukázkách hlavní téma a motivy literárního díla vlastními slovy interpretuje smysl literární ukázky	ústní lidová slovesnost počátky písemnictví : Bible, Epos o Gilgamešovi, Olbracht... dvorská literatura (trubadúři) : Kosmas, Dalimil, Karel IV., Hus...	

9. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<i>rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr</i>	vybere různé styly z učebnic, beletrie, novin, časopisů a internetu	funkční styly styl hovorový, odborný,	

<i>partnera v hovoru</i>	<p>zdůvodní použití jazykových prostředků</p> <p>rozliší subjektivní a objektivní sdělení autora</p> <p>rozpozná komunikativní záměr</p>	umělecký, administrativní, řečnický	
<i>v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči</i>	<p>dokáže obhájit svůj názor v připraveném i improvizovaném projevu</p> <p>využije vhodně verbálních a nonverbálních prostředků</p>	diskuse	
<i>správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</i>	<p>rozliší jednotlivé slovní druhy</p> <p>vyskloňuje různá jména a využije je při slohu</p> <p>zařadí ke vzorům přídavná jména, zájmena a číslovky</p> <p>zvládne nahrazování slovesa být jinými plnohodnotnými slovesy</p> <p>vyhledá příslovečné spřežky a užije je při práci a textem</p>	<p>tvarosloví</p> <p>všechny slovní druhy</p> <p>stupňování přídavných jmen</p> <p>pomocné sloveso být</p> <p>druhy příslovcí</p> <p>druhy předložek a spojek</p> <p>mluvnické významy jmen a sloves</p>	
<i>využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</i>	<p>zvládá interpunkci při psaní volných přívlasků, vsuvek, samostatných větných členů</p> <p>odliší doplněk od příslovečného určení</p> <p>určí rozdíly ve stavbě věty a souvětí a vhodně využije znalosti při vlastní tvorbě textu</p>	<p>různé druhy přísudku</p> <p>druhy přívlasku</p> <p>vsuvka</p> <p>samostatný větný člen</p> <p>věta neúplná</p> <p>přístavek</p>	
<i>rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí</i>	<p>zvládne pravopis různých typů vět</p> <p>pozná jednotlivé větné členy a určí je</p> <p>vyhledá rozdíly mezi větou dvočlennou a jednočlennou</p> <p>zvládne interpunkci různých druhů přívlasků</p>	<p>věty podle postoje mluvčího</p> <p>mluvnický zápor</p> <p>věta jednoduchá a souvětí</p> <p>skladební dvojice</p> <p>shoda, řízenost,</p>	

	<p>definuje pravopis přímé řeči v textu</p> <p>specifikuje významový poměr hlavních vět a větných členů</p>	<p>přimykání</p> <p>dvojčlenné a jednočlenné věty</p> <p>sponová slovesa</p> <p>věta řídicí a závislá</p> <p>podřadné a souřadné souvětí</p> <p>řeč přímá a nepřímá</p>	
<p><i>formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</i></p>	<p>sdělí své dojmy z individuální četby v hodinách čtenářských besed a ze zhlédnutých divadelních a filmových představení v kině, divadle, televizi ap.</p>	<p>podle zájmu žáků, přečtených knih, filmů a divadelních představení</p>	
<p><i>porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování</i></p>	<p>porovná různé zpracování téhož námětu v literatuře, filmu, divadle (válka, mezilidské vztahy, problémy současné mládeže)</p> <p>objasní smysl literatury v životě</p>	<p>2. sv. válka v literatuře : Hrubín, Drda, Pavel, Otčenášek, Aškenázy...</p>	